

*In Memoriam: Șapte ani de la trecerea la Iisus Hristos Domnul – Arhiepiscopul cel Veșnic a
Înaltpreasfințitului Sa Dr. Antonie Plămădeală – Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului,
Crișanei și Maramureșului...*

Frânturi de gânduri și impresii despre marea sa trecere...

De două milenii încoace, de la întemeierea credinței creștine prăznuim, în fiecare an, la 29 August mutarea la cele veșnice a unuia dintre cei mai mari mărturisitori ai lui Iisus Hristos – Sfântul Ioan Botezătorul... În anul mântuirii 2005, în această zi de luni spre seară, spre amurg, a trecut un alt mare mărturisitor și apologet al dreptei credințe creștine – Mitropolitul Antonie Plămădeală de la Sibiu, după ce și-a purtat cu toată demnitatea și încrederea în Dumnezeu crucea suferinței vreme de mai mulți ani... De aceea, pentru noi, din acest an, această zi va comemora cel puțin aceste două evenimente, aceste două treceri!...

Noi creștinii ortodocși români și nu numai, am petrecut joi – 1 Septembrie – în Catedrala Mitropolitană din Sibiu și apoi, vineri 2 Septembrie anul 2005 – la Mănăstirea Sfântul Constantin Brâncoveanu din Localitatea Sâmbăta de Sus – Județul Brașov – acolo unde vor aștepta osemintele sale pământești până la obșteasca înviere, pe unul dintre cei mai mari cărturari, teologi, ierarhi și ctitori de cuget, spiritualitate și simțire românească ai veacului al XX – lea, cu o largă deschidere și recunoaștere internațională!...

Născut la 17 Noiembrie anul 1926 la Stolniceni – Lăpușna în Basarabia, a urmat studii medii seminariale la Chișinău și din anul 1944, datorită refugiului, la Seminarul „Nifon Mitropolitul” din București, pe care îl absolvă în anul 1945 după care urmează Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, până în anul 1948 când, datorită hărțuiei la care a fost supus din partea puterii politice de atunci, care era prigonitoare a tuturor valorilor spirituale autentice românești, a fost nevoit ca ultimul an universitar să-l facă la Sibiu iar examenele și lucrarea de Licență să le susțină la Institutul Teologic de grad Universitar din Cluj Napoca. În toată această perioadă a trebuit să fie un fugar, să se adăpostească pe unde a putut datorită prigonitorilor acestui veac care au fost comuniștii, în viziunea cărora tânărul Leonida Plămădeală constituia un real pericol pentru clasa politică de atunci și, mai ales pentru clasa muncitoare de atunci ce se afla în plină dezvoltare!... A fost prigonit așa cum au fost atâția alții, contemporani ai săi – mari și autentice personalități ai vieții politice, religioase și culturale și care așa au rămas și vor rămâne în conștiința urmașilor și a posterității!...

În același an – 1949 – va fi tuns în monahism la Mănăstirea Prislop de către marele Duhovnic Arsenie Boca, naș de călugărie fiindu-i Monahul Daniil – Sandu Tudor – inițiatorul și conducătorul mișcării spirituale – Grupul „Rugul Aprins” de la Mănăstirea Antim din București, grupare din care a făcut și el parte, aceasta fiind ultimul bastion duhovnicesc ce a mai rezistat câțiva ani împotriva ideologiei atee comuniste dar care a fost distrus de către aceștia, toți membrii ei fiind închiși pe motiv că ar fi constituit o mișcare conspirativă și subversivă împotriva noului stat român muncitoresc!... Și Mitropolitul Antonie a împărtășit aceeași soartă fiind judecat în contumacie la șapte ani de temniță grea, prins și arestat în anul 1954 la 14 Octombrie, la Iași!... Până atunci s-a ascuns pe unde a putut, știind că este urmărit de securitate, a peregrinat la Mănăstirile Crasna – Gorj și Slatina – Suceava, unde a fost hirotonit preot în anul 1953, acolo cunoscând câțiva dintre marii duhovnici ai Bisericii noastre cum ar fi Arhimandriții Ilie Cleopa, Arsenie Papacioc și Petroniu Tănase!... Între timp se înscrie la Cursurile de Doctorat ale Institutului Teologic din București, dar va veni cumplitul an 1959 când datorită Decretului 410 va fi scos și din monahism, din cler și exmatriculat de la doctorat!... După aceea a fost o perioadă

de mai mulți ani, muncitor necalificat la o întreprindere de mase plastice din București, căci era o persoană vizată spre „recuperarea ei” deoarece avea „tinichele de coadă” dar iată că va veni izbăvitorul an anul 1968 când Patriarhul de atunci al Bisericii, de pie memorie Iustinian Marina îl va lua sub ocrotirea sa angajându-l secretar la Institutul Teologic din București și în toamna aceluiași an îi va procura o bursă de studii pentru Heythrop College” de la Oxford apoi Londra, unde în anul 1971 va fi declarat Doctor în Teologie, urmând ca în anul 1972 să-i fie echivalat și recunoscut doctoratul și la Institutul Teologic de grad Universitar din București!... La sfârșitul anului 1970 și la începutul lui 1971 va fi numit, respectiv hirotonit de către același vrednic patriarh, Episcop Vicar Patriarhal cu titlul de Antonie Ploieșteanul, fiind însărcinat a conduce departamentul relații externe bisericești, participând în această calitate, la foarte multe conferințe și simpozioane în străinătate, fiind membru a numeroase delegații ale Bisericii și făcând parte din diferite comisii și organisme internaționale bisericești, căci a fost un pionier al dialogului și a mișcării ecumenice autentice!... Totodată, între anii 1971 – 1974 a fost și Rector al Institutului Teologic Universitar din București...

După doi ani de episcopat la Buzău, între anii 1980 – 1982, iar la 7 Februarie anul 1982 este întronizat la Sibiu – Mitropolit al Transilvaniei și Arhiepiscop al Sibiului unde a păstorit duhovnicește timp de peste 23 de ani, perioadă în care a scris foarte multe studii, articole și mai ales cărți de o neprețuită valoare, a organizat și, mai ales, a dezvoltat învățământul teologic, a ctitorit și rectitorit foarte multe biserici și mănăstiri și aici, la loc de frunte trebuie amintită mănăstirea dragă inimii sale de la Sâmbăta de Sus – al cărei cel de-al treilea ctitor este, după Domnitorul și Sfântul Constantin Brâncoveanu și după vrednicul înaintaș al său pe scaunul de la Sibiu – Mitropolitul Nicolae Bălan, de la a cărui moarte s-au împlinit zilele acestea 55 de ani!... În toată această perioadă a fost foarte activ pe plan teologic și ecumenic, contribuind foarte mult la dezvoltarea relațiilor interbisericești, interconfesionale și interreligioase!... Datorită tuturor acestor calități și merite, din anul anul 1992 a fost membru al Academiei Române și al Academiei Republicii Moldova, de asemenea, la 12 Octombrie anul 1998 a primit Titlul Academic de Doctor Honoris Causa al Universității din Oradea, iar în anul 2002 pe cel al Universității „Lucian Blaga” din Sibiu!... Nu pot să uit faptul că, în mare parte, i se datorează reînființarea – la 12 Decembrie anul 1992 – (a) Mitropoliei Basarabiei, neuitând, astfel, nici o clipă, locurile sale natale încărcate de istorie, cultură și spiritualitate tot românească!...

Spicuiind doar frânturi, la toate acestea și la multe altele, mă gândeam în timpul slujbei înmormântării acestui mare ierarh, teolog și cărturar al Bisericii noastre românești, promotor și apărător al valorilor culturii și spiritualității noastre, atât în țară cât și dincolo de granițele ei... și mă uitam cum jumătate din membrii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu președintele acestui înalt for bisericesc în persoana Prea Fericitului Părinte Teoctist – Patriarhul Bisericii noastre strămoșești, au venit să-l prohodească, alături de marea mulțime de credincioși, oameni de cultură, reprezentanți ai celorlalte culte și, de asemenea, a autorităților civile și militare, centrale și locale; unii dintre ierarhi i-au fost colegi și colaboratori în diferitele comisii și structuri ale Bisericii, cum ar fi chiar Părintele Patriarh Teoctist; Mitropoliții Daniel al Moldovei și Bucovinei, actualul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române; Teofan al Olteniei, actualul Mitropolit al Moldovei și Bucovinei; Serafim al Europei Centrale și de Nord – care a plecat, în anul 1994 de la Sibiu și care i-a fost timp de patru ani, din anul 1990 până în anul 1994 Episcop Vicar; Arhiepiscopii și Mitropolitul Bartolomeu al Vadului, Feleacului și Clujului – și el mare cărturar; Nifon al Târgoviștei – urmașul său în structurile ecumenice internaționale, Andrei al Alba Iuliei – în prezent Mitropolit la Cluj; Pimen al Sucevei și Rădăuților; Arhiepiscopii: Epifanie – urmașul său la scaunul Episcopiei Buzăului și Vrancei; Casian al Dunării de Jos – căruia i-a fost mentor și îndrumător; Calinic al Argeșului și Mușcelului; Gherasim al Râmnicului; Damaschin al Sloboziei și Călărașilor, trecut și el între timp la viața cea veșnică în luna aprilie anul 2009; Iustinian al Maramureșului și Sătmăruului – care i-a fost un sincer și apropiat sfetnic în multe împrejurări și situații;

Laurențiu al Caransebeșului – Profesor de Teologie Liturgică la Sibiu și deci, un apropiat și bun colaborator al răposatului, în prezent – Decanul Facultății de Teologie „Andrei Șaguna” și succesor al său la scaunul de Arhiepiscop al Sibiului și Mitropolit al Ardealului; Ioan al Covasnei și Harghitei – pe care l-a susținut încă de la începutul activității sale pastorale și misionare în ținutul carpatic al României; Timotei al Aradului; apoi Episcopii Vicari mai tineri cum ar fi: Visarion Bălțat Rășinăreanul – chiar Episcopul său Vicar din toamna anului 1997 – anul începerii purtării crucii suferinței de către vrednicul mitropolit, care i-a fost un foarte apropiat, sincer și fidel ucenic, în prezent Episcop al Tulcii, Lucian Mic Lugojanul – reprezentatul Mitropoliei Banatului și delegatul personal al Mitropolitului Nicolae Corneanu, în prezent Episcop al Caransebeșului; Petroniu Florea Sălăjanul – reprezentantul Scaunului Episcopal al Oradiei, Bihorului și Sălajului și delegatul personal al Preasfințitului de pie memorie Ioan Mihălțan, în momentul de față Episcop al Sălajului; Ioachim Băcăuanul – delegatul Scaunului Moldav al Romanului; Irineu Popa Slătineanu – Episcopul Vicar al Ținutului Râmnicului, din anul 2008 Mitropolit al Olteniei și mulți alții, numeroși profesori de teologie precum și decanii Facultăților de Teologie de la Sibiu, Cluj și Oradea, foarte mulți preoți, monahi și monahii, stareți și starețe de mănăstiri și lista ar putea continua dar... ajunge!...

Am constatat că poporul nostru drept credincios dimpreună cu slujitorii sfințelor altare au știut să-și conducă și să-și cinstească Păstorul lor duhovnicesc care le-a purtat grija celor suflători, în aceste ținuturi transilvane, vreme de peste 23 de ani!... Am mai constat faptul, pe parcursul acestor zile, că acest eveniment nu a fost atât de mediatizat ca altele, deși ar fi meritat cu prisosință dar, mă rog, trecem și peste acestea cum am trecut noi și peste altele!... Am văzut multă lume, și clericală și laică, plângându-l pe părintele lor, simțindu-se, de acum încolo, văduviți, dar convinși că Arhiepiscopul Antonie a plecat să se întâlnească cu Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos – Arhiepiscopul Cel Veșnic – pe Care l-a slujit cu atât dragoste și devotament întreaga sa viață!... Am fost foarte impresionat de liniștea și starea de reculegere în care s-a desfășurat întreaga slujbă și îndeosebi, momentul procesiunii și al punerii sale în mormântul anume pregătit dinainte, unde va fi de acum încolo alături de Mitropolii Nicolae Bălan, Nicolae Colan și Nicolae Mladin – toți înaintași ai săi pe Scaunul istoric și duhovnicesc al Ardealului!... Am mai constatat că lumea realizează faptul că nu poate fi scrisă istoria contemporană a Bisericii Ortodoxe Române fără Mitropolitul Antonie Plămădeală – care este o adevărată piatră de hotar pentru cultura și spiritualitatea Bisericii și a poporului nostru!... Nădăjduiesc că vom ști, pe mai departe, să ne cinstim înaintașii așa cum se cuvine deși în aceste vremuri, prețuim mai mult pe alții de oriunde și de aiurea căci ni se par a fi mai exotici, mai spectaculoși, mai senzaționali!... Și, totuși, suntem convinși de faptul că ce este nobil rămâne iar ce este ieftin, apune!...

Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească!

Veșnică să-i fie pomenirea! Amin!

***Cu multă prețuire și aleasă recunoștință, Stelian Gomboș –
Consilier la Secretariatul de Stat pentru Culte
din cadrul Guvernului României***